

Konvensjonen om barns rettigheter, forenklet versjon

Kilde: UNICEF Norge

Artikkel 1 : Alder 1 8 år

Denne konvensjonen mener med barn alle under 18 år dersom ikke en tidligere alder er lovfestet av staten.

Artikkel 2 : Ing en di skriminering

Konvensjonens rettigheter gjelder for alle barn uten unntak. Staten skal sørge for at ingen diskrimineres.

Artikkel 3 : Ti l barnets bes te

Alle tiltak skal tjene barnets beste. Barnet har rett til å bli hørt, eventuelt gjennom representant, i saker som angår det.

Artikkel 4 : Statens ans v ar

Det er statens ansvar å sette barnerettighetene ut i livet. Landene må samarbeide for å nå dette målet.

Artikkel 5 : Fo reldreans v aret

Staten skal respektere at foreldrene har hovedansvar for å oppdra barnet. Hvis andre foresatte eller samfunnet har hovedansvaret for barnet, skal staten også respektere dette.

Artikkel 6 : Retten ti l l i v

Staten plikter så langt som mulig å sørge for at barn overlever og får utvikle seg.

Artikkel 7 : Navn o g s tatsbo rg erskap

Barnet har rett til å bli registrert med navn og nasjonalitet.

Artikkel 8 : Identi tet

Mister barnet navn, familie eller statsborgerskap på ulovlig vis, skal staten sørge for støtte og beskyttelse, slik at barnet får disse rettighetene tilbake så raskt som mulig.

Artikkel 9 : Ho lde fami l i en s ammen

Barnet skal ikke atskilles fra sine foreldre mot sin vilje, unntatt når dette er til barnets beste.

Artikkel 1 0 : Gjenfo rene fami l i en

Søknader om familiegjenforening over landegrenser skal behandles på en positiv, human og rask måte.

Artikkel 11 : Bekjempe kidnapping

Staten skal bekjempe at barn blir tatt ulovlig ut av et land eller hindret fra å vende tilbake.

Artikkel 1 2 : Å s i s in mening

Barnet har rett til å framføre sin mening i alt som vedrører det, og barnets meninger skal tillegges vekt.

Artikkel 1 3 : Få o g g i info rmas jon

Barnet har rett til ytringsfrihet, til å søke og motta informasjon og ideer av alle slag og på alle måter, også fra utlandet.

Artikkel 1 4 : Tanke- o g rel i g i ons frihet

Barnet har rett til tanke-, overbevisnings- og religionsfrihet. Staten skal respektere foreldrenes retter og plikter til å veilede sine barn i slike spørsmål.

Artikkel 1 5 : Fo rs aml ing s frihet

Barnet har rett til organisasjons- og forsamlingsfrihet.

Artikkel 1 6 : Rett ti l pri v atl i v

Barnet skal ikke utsettes for ulovlig innblanding i sitt privatliv, i familien, i hjemmet eller i korrespondansen sin. Det skal beskyttes mot ulovlige angrep mot sitt gode navn og rykte.

Artikkel 1 7 : Ti l g ang ti l mas s emedi a

Barnet har rett til å motta informasjon fra nasjonale og internasjonale kilder. Staten skal oppfordre massemedia og forleggere til å spre informasjon som skaper forståelse og kunnskap mellom mennesker, og til å lage eget barnestoff, også for minoritetsbarn. Staten skal beskytte barna mot skadelig informasjon.

Artikkel 1 8 : Fo reldrene har myndi ghet o g må hjelpes

Med støtte fra staten har begge foreldre det grunnleggende ansvaret for å oppdra og utvikle barnet. Barnets beste skal ligge til grunn for oppdragelsen.

Artikkel 1 9 : Besky ttel s e mo t mi s bruk

Staten skal beskytte barnet mot fysisk eller psykisk mishandling, forsømmelse eller utnyttelse fra foreldre og andre omsorgspersoner.

Artikkel 2 0 : Barn uten fami l i e

Enslige barn har særlig rett på beskyttelse og omsorg, for eksempel adopsjon, fosterhjem, barnehjem eller andre egnede institusjoner.

Artikkel 2 1 : Adopsjon

Nasjonal og internasjonal adopsjon skal bare finne sted i samsvar med loven, og være autorisert av myndighetene.

Artikkel 2 2 : Flyktningebarn

Staten skal gi flyktningebarn og barn som søker om flyktningestatus beskyttelse og humanitær støtte. Barn skal blant annet bli hjulpet til gjenforening med foresatte eller andre familiemedlemmer.

Artikkel 2 3 : Funksjonshemmede barn

Et funksjonshemmet barn har rett til å leve et fullverdig og anstendig liv som sikrer dets verdighet, fremmer selvtillit og legger forholdene til rette for at det skal kunne delta aktivt i samfunnet.

Artikkel 2 4 : Helse

Barnet har rett til god helse og skal ha den beste medisinske behandling som samfunnet kan gi. Barn skal også ha hjelp til å komme seg etter sykdom. Staten skal spesielt arbeide for å redusere barnedødeligheten mest mulig og fjerne helsefarlige tradisjoner.

Artikkel 2 5 : Institusjonsbarn

Barn plassert på institusjoner, sykehus, barnehjem o.l. har krav på regelmessig vurdering av behandlingen og oppholdet der.

Artikkel 2 6 : Sosiale tjenester

Staten skal sikre at barnet får den sosiale hjelpen og den økonomiske støtten det har krav på etter landets lover.

Artikkel 2 7 : Levestandard

Barnet har rett til en levestandard som sikrer det en sunn utvikling på alle måter. Alt etter nasjonale forhold og ressurser har staten plikt til å støtte de foresatte, om nødvendig med materiell hjelp.

Artikkel 2 8 : Utdanning

Barnet har rett til utdanning. Staten er forpliktet til å gjøre grunnskoleutdanningen gratis og obligatorisk og sørge for at barna blir behandlet med respekt.

Artikkel 2 9 : Målet med utdanning

Utdanningen skal fremme utvikling av barnets personlighet og teoretiske og praktiske ferdigheter. Den skal skape respekt for menneskerettighetene og fremme holdninger om fred, toleranse og vennskap mellom folk. Utdanningen skal skape respekt for naturen og for barnets egen og andres kultur.

Artikkel 3 0 : Kultur, religion og språk

Minoritetsbarn har rett til, i fellesskap med andre i sin kultur, å praktisere sin religion og sitt språk.

Artikkel 3 1 : Lek og fritid

Barnet har rett til hvile, avkobling, lek og rekreasjon og rett til å delta i kunst og kulturliv.

Artikkel 3 2 : Barnearbeid

Barnet har rett til beskyttelse mot økonomisk utnyttning i arbeid og mot å utføre arbeid som kan svekke utdannings- eller utviklingsmulighetene.

Artikkel 3 3 : Narkotika

Barnet har rett til å bli skånet mot ulovlig bruk, omsetning og produksjon av narkotiske stoffer.

Artikkel 3 4 : Seksuell utnyttning

Barnet har rett til beskyttelse mot alle former for seksuell utnyttelse og misbruk.

Artikkel 3 5 : Bortføring, prostitusjon og salg

Staten har plikt til å gjennomføre nasjonale og internasjonale tiltak for å hindre kidnapping, bortføring eller salg av barn til ethvert formål og i enhver form.

Artikkel 3 6 : All annen utnyttning

Staten har plikt til å beskytte barnet mot alle former for utnyttelse som er skadelig for barnets velferd.

Artikkel 3 7 : Tortur, dødsstraff og fengsel

Barn skal ikke utsettes for tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff. Dødsstraff eller fengsel på livstid uten mulighet for løslatelse er ikke tillatt hvis forbrytelsen ble utført før fylte 18 år. Barn skal ikke holdes i fengsel sammen med voksne.

Artikkel 3 8 : Barn i krig

Staten skal ta rimelige skritt for å hindre at barn som ikke er fylt 15 år tar direkte del i krigføringen.

Artikkel 3 9 : Rehabilitering og reintegrering

Staten er forpliktet til å iverksette alle hensiktsmessige tiltak for å sikre rehabilitering og reintegrering av barn som er offer for misbruk, utnyttelse, forsømmelse, tortur, væpnede konflikter eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff.

Artikkel 4 0 : Behandl es med respekt

Barn som er anklaget eller dømt for straffbare handlinger, har rett til en behandling som sikrer verdighet og fremmer dets respekt for menneskerettighetene. Målet er rehabilitering.

Artikkel 4 1 : Når andre l o v er er bedre

Rettighetene i konvensjonen skal ikke gjelde hvis andre nasjonale eller internasjonale lover eller avtaler sikrer barnet på en bedre måte.

Artikkel 4 2 : Kjennskap ti l konv ens jonen skal spres

Staten er forpliktet til å gjøre konvensjonsteksten kjent for barn og voksne